Dosarul nr. 2-13772/2025
2-25090287-12-2-25062025-1

HOTĂRÂRE
În numele Legii

29 octombrie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Daniela Stratan

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Malaia Victoria către Mariț Mihail, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială Primăria Cricova privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea restanței la plata pensiei de întreținere pentru copilul minor și modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 23 iunie 2025, Malaia Victoria a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către Mariț Mihail, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială Primăria Cricova privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea restanței la plata pensiei de întreținere pentru copilul minor și modificarea cuantumului pensiei de întreținere (f.d.5-8).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a menționat că la 20 septembrie 2008 a fost încheiată căsătoria între Malaia Victoria și Mariț Mihail. Din căsătorie s-a născut 1 copil comun, fiul ***** (născut la *****).

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012 căsătoria a fost desfăcută și dispusă încasarea pensiei de întreținere în cuantum de 1000 lei lunar pentru copilul minor. Referitor la stabilirea domiciliului copilului minor instanța nu s-a expus.

Reclamanta afirmă că soluția instanței de încasare a pensiei de întreținere în mărime fixă a fost motivată de faptul că pârâtul Mariț Mihail nu a prezentat în fond înscrisuri ce i-ar confirma veniturile, iar în instanțele de contestare a prezentat un înscris, apreciat în mod critic, menționându-se obligația părinților de a asigura copiilor o întreținere corespunzătoare.

Relevă că în anul de studii 2024-2025 copilul ***** este absolventul clasei a IX-a a Instituției Publice Liceul Teoretic „*****” din or. Cricova, planificând să aplice la înmatricularea într-o instituție de studii profesionale din or. Chișinău, fapt care va impune perfectarea mai multor acte și îndeplinirea procedurilor de către reprezentantul legal al acestuia - mama Malaia Victoria.

Prin urmare, Malaia Victoria susține că este necesar de a stabili prin act judecătoresc domiciliul copilului *****, cu mama Malaia Victoria, care a fost responsabilă în permanență de educarea și întreținerea acestuia. Or, minorul a domiciliat mereu împreună cu mama, reieșind din vârsta adolescenței, afecțiunea și atașamentul față de mamă, necesitatea perfectării actelor, îngrijirii de creșterea și starea sănătății acestuia, timpul acordat pentru activitățile de dezvoltare,

antrenarea și supravegherea în frecventarea instituției școlare.

Referitor la pretenția privind încasarea restanței la plata pensiei de întreținere în baza hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012 (începând cu data adresării în instanța de judecată - 09 aprilie 2012), comunică că titlul executoriu a fost depus spre executare silită la executorul judecătoresc Cațer Victor, or debitorul Mariț Mihail a refuzat să-și onoreze în mod benevol obligațiunea de plată.

Reclamanta menționează că după pronunțarea hotărârii instanței de fond, pârâtul a contestat soluția de încasare a pensiei de întreținere la Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție a RM, apelul și recursul fiind respinse/declarate inadmisibile.

Comunică că deși, inițial titlu a fost depus la executorul judecătoresc Cațer Victor, la multiplele solicitări ale pârâtului de a retrage documentul executoriu și a nu suporta cheltuieli suplimentare de executare, reclamanta a solicitat la data de 25 ianuarie 2013 restituirea titlului în baza prevederilor art. 86 alin.(1) lit. a) din Codul de executare.

Întrucât debitorul Mariț Mihail a continuat să nu-și onoreze obligațiile de plată a pensiei de întreținere, reclamanta declară că a depus repetat executorului judecătoresc Cațer Victor spre executare silită titlul executoriu din 17 septembrie 2012. Ulterior însă, la cererea insistentă a pârâtului și promisiunea de a achita în mod benevol pensia de întreținere, la 22 iunie 2015 Malaia (Mariț) Victoria a solicitat restituirea titlului executoriu.

Într-o altă ordine de idei, reclamanta susține că în perioada 2015-2025, pârâtul Mariț Mihail nu a executat dispoziția instanței judecătorești de achitare a pensiei de întreținere, vizitând rareori copilul cu prilejul zilei de naștere sau a sărbătorilor de revelion. Astfel, întreținerea copilului s-a rezumat doar la achitarea unor sume bănești neesențiale cu titlu de cadou, cu ocazia acelor sărbători. În pofida înțelegerii pe care a avut-o cu fostul soț, pârâtul în permanență a condiționat achitarea pensiei de întreținere, invocând multiple motive de imposibilitate de plată.

Malaia Victoria afirmă că începând cu anul 2022 starea materială a devenit mai precară, întrucât nu mai este angajată în câmpul muncii, a avut o sarcină complicată și a mai născut un copil - fiica ***** (în anul *****), cu tatăl biologic al căreia nu se află în relații de căsătorie. Astfel, menționează că, educarea și întreținerea a doi copii minori de una singură, impune mai multe dificultăți, inclusiv financiare.

Totodată, la solicitarea adresată pârâtului de a-și onora obligația de plată curentă a pensiei de întreținere a fiului *****, precum și a restanței acumulate, Mariț Mihail a refuzat. Motivul refuzului constă în faptul că Mariț Mihail nu este angajat în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova, deține cetățenia României, astfel nu va putea fi împiedicat de către executorul judecătoresc să părăsească fără impedimente țara și obligat să achite pensia de întreținere.

Epuizând căile de soluționare pe cale amiabilă a achitării restanței la plata pensiei de întreținere, Malaia Victoria în calitate de creditor, a depus repetat titlu executoriu spre executare silită. Astfel, la data 04 iunie 2025 executorul judecătoresc Cațer Victor prin încheiere a primit spre executare documentul executoriu nr. 2-10214/12 din 17 septembrie 2012, emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

Reclamanta invocă art. 104 din Codul familiei și art. 114 din Codul de executare, și menționează că restanța se determină pornindu-se de la cuantumul pensiei de întreținere stabilit de instanță în cuantum de 1000 lei lunar. Întrucât în perioada iunie 2015 - iunie 2025 pârâtul nu a achitat pensia de întreținere stabilită pentru întreținerea copilului comun, restanța minimă de plată pentru perioada ultimilor 3 ani constituie suma de 36 000 lei (1000 lei/lunar x 36 luni). Deși

neachitarea pensiei de întreținere constituie o obligațiune neexecutată de către debitorul întreținerii, derivând din culpa acestuia, reclamanta solicită încasarea restanței pentru perioada ultimilor 3 ani, anterior adresării cu prezenta cerere de chemare în judecată în instanța de judecată.

Referitor la cerința de modificare a cuantumului pensiei de întreținere prin majorare, Malaia Victoria menționează că întreținerea unui copil în vârstă de 16 ani, impune costuri esențiale iar pensia de întreținere în cuantum de 1000 lei /lunar, nici în cea mai mică parte nu acoperă necesitățile acestuia și anume, alimentarea, îmbrăcămintea, studiile, tratamentul medical la necesitate, ocupațiile de dezvoltare, odihnă și activitățile recreative etc. Din momentul pronunțării hotărârii de încasare a pensiei de întreținere au trecut 13 ani, modificându-se esențial condițiile de trai, coșul minim de consum, prețurile și costurile de întreținere, vârsta copilului, starea materială a reclamantei etc.

Reclamanta solicită aplicarea prevederilor art. 76 din Codul familiei. În acest sens, atestă că minorul ***** este absolvent al clasei a IX-a de liceu și planifică înmatricularea într-o instituție de studii profesionale amplasată într-o altă localitate decât cea în care locuiește. Aceste circumstanțe, va impune suportarea de către părinți a unor plăți suplimentare de întreținere, și anume cheltuieli de transport și consum curent, achitarea unui contract pentru studiile profesionale, plăți care la moment revin doar în sarcina mamei. Or, tatăl copilului nu participă financiar la întreținerea acestuia.

Conform informației Biroului Național de Statistică valoarea medie anuală a minimului de existență calculată pentru categoria de populație corespunzătoare (copii în vârstă de 7-17 ani) pentru anul precedent 2024, constituie suma de 3686,20 lei. Reieșind din condițiile actuale de trai în Republica Moldova și prețurile existente la bunuri și servicii, precizează că suma de 3686,20 lei nu va putea acoperi cheltuielile de întreținere a copilului înmatriculat într-o instituție de învățământ profesională.

În acest context, comunică că pentru întreținerea copilului în vârstă de 16 ani, cheltuielile lunare sunt de aproximativ 6000 lei (produse alimentare, achitarea serviciilor comunale, haine, cheltuieli de transport, plata studiilor, tratament medical la necesitate, ocupații extracuriculare /sport, cercuri etc./, odihnă, activități recreative etc.)

La caz, relevă că ambii părinți urmează să participe la întreținerea copilului comun, iar minimul de existență calculat de Biroul Național de Statistică nu poate acoperi necesitățile reale de întreținere a copilului. Prin urmare, reclamanta solicită încasarea sumei de 3000 lei din contul pârâtului Mariț Mihail în beneficiul reclamantei Malaia Victoria pentru acoperirea a ½ din cheltuielile de întreținere a copilului.

2. În baza prevederilor articolelor 2, 38, 51, 53, 63, 74, 76, 104, 108 din Codul familiei, art. 114 din Codul de executare și art. 85, art. 166 din Codul de procedură civilă, reclamanta Malaia Victoria *solicită* :

- stabilirea domiciliului copilului minor ***** (născut la *****) la domiciliul mamei Malaia Victoria;
- încasarea de la Mariț Mihail în beneficiul Victoriei Malaia restanța la plata pensiei de întreținere a copilului minor ***** (născut la *****) pentru perioada 23.06.2022-23.06.2025 în sumă de 36 000 lei;
- modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit în mărime de 1000 lei lunar prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012, prin majorare și încasarea de la Mariț Mihail în beneficiul Victoriei Malaia pensia de întreținere pentru copilul minor ***** (născut la *****) în mărime de 3000 lei lunar.

3. La 24 iulie 2025, intervenientul accesoriu Primăria Cricova a depus prin intermediul direcției de evidență procesuală a cauzelor Avizul autorității tutelare locale nr. 05-5/639 din 14 iulie 2025 (f.d.41-42).
4. *În ședința de judecată* reclamanta Malaia Victoria reprezentată de avocatul Șavga Alina a susținut circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată. În dezbaterile judiciare a concretizat perioada privind încasarea restanței la plata pensiei de întreținere a minorului *****, născut la *****, și anume începând cu 04 iunie 2022 până la 04 iunie 2025 în cuantum de 36000 lei. Or, la 04 iunie 2025 a fost intentată procedura de executare silită.
5. *În ședința de judecată* pârâtul Mariț Mihail reprezentat de avocatul Lupea Georgeta a recunoscut parțial acțiunea civilă și anume în partea stabilirii domiciliului copilului cu mama, or,copilul a locuit permanent cu reclamanta și comunică rar cu tatăl. Referitor la celelalte pretenții, pârâtul le consideră neîntemeiate, comunică prin declarații că Mariț Mihail a achitat pensia alimentară în modul și termenul corespunzător. La fel, a declarat că Mariț Mihail este de acord să achite pensia de întreținere în cuantum de 1500 lei. În acest sens, declară că pârâtul are un salariu de 8000 lei și are la întreținere alți doi copii minori.
6. *În ședința de judecată* intervenientul accesoriu autoritatea tutelară teritorială Primăria Cricova nu s-a prezentat, însă prin cererea din 24 iulie 2025 a solicitat examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Primăriei (f.d.40).

Aprecierea instanței de judecată.

7. *Audiind participanții la proces, examinând materialele anexate la dosar în raport cu prevederile legale, instanța de judecată admite cererea de chemare în judecată depusă de Malaia Victoria, din următoarele considerente*.
8. În conformitate cu art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
9. În conformitate cu art. 240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.
10. În ședința de judecată s-a constatat că la 20 septembrie 2008, Mariț Mihail și Malaia Victoria au încheiat căsătoria la Primăria Cricova municipiul Chișinău înregistrată cu nr.87, fapt confirmat prin extrasul de pe actul de căsătorie EC-I 0508156 din 20 ianuarie 2016 (f.d.22).
11. Potrivit certificatului de naștere nr. ***** eliberat de OSC sectorul Rîșcani, mun. Chișinău la 04 martie 2016, se atestă că în timpul căsătoriei, la *****19 s-a născut copilul *****, al cărui părinți sunt înregistrați, tata Mariț Mihail și mama Malaia Victoria (f.d.23).
12. Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău nr. 2-10214/12 din 17 septembrie 2012, s-a desfăcut căsătoria încheiată între Mariț Victoria și Mariț Mihail la 20 septembrie 2008 la Primăria or. Cricova sub n/î 87. S-a încasat de la Mariț Mihail în beneficiul Mariț Victoria pensie pentru întreținerea copilului minor ***** născut la ***** în mărime bănească fixă în sumă de 1000 (una mie) lei din salariu și/sau din alte venituri începând cu 09 aprilie 2012 - lunar- și până la atingerea majoratului copilului minor (f.d.11-12). Hotărârea a fost menținută prin încheierea irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2013 (f.d.13-15; 16-17).

13. Potrivit certificatului de divorț nr. ***** eliberat la 04 martie 2016 de OCS sectorul Rîșcani mun. Chișinău, divorțul dintre Mariț Victoria și Mariț Mihail a fost înregistrat prin Actul de divorț nr. 103 la 02 martie 2013 (f.d.21).
14. Cu referire la solicitarea reclamantei privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama Malai Victoria, instanța de judecată reține prevederile art. 38 alin. (2) lit. d) Codul familiei, care indică expres că în cazul lipsei unui acord între soți prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soți, instanța judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinți vor locui copiii minori după divorț.
15. Potrivit art. 63 alin. (1^1) din Codul familiei, în cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților.

Alin.(3) la determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți, în care va conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.

16. Astfel, instanța i-a în considerație Avizul autorității tutelare locale nr. 05-5/639 din 14 iulie 2025 (f.d.41-42) potrivit căruia Primăria or. Cricova a examinat și evaluat condițiile locative ale Victoriei Malaia cu domiciliul l adresa or. ***** Autoritatea tutelară a constatat că la adresa menționată locuiesc Malaia Victoria, copilul ***** născut la ***** și bunica pe linia maternă. Domiciliul părții reprezintă o casă la sol cu 2 nivele, suprafața totală este de 120 m.p. Locuința este conectată la toate rețelele și electrocasnicele necesare pentru a dispune de un trai de viață decent. Starea igienica-sanitară corespunde normelor. Copilul minor ***** este în custodia bunicii și este absolvent al clasei a IX-a la Liceul Teoretic „*****” din or. Cricova.
28. La caz, se atestă că reclamanta dispune de condiții de trai decente pentru dezvoltarea sănătoasă și corectă a copilului minor, adică îi poate asigura un nivel de trai adecvat ceea ce este în interesul suprem al acestuia. Condițiile de trai sunt conforme pentru a asigura sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, educarea, învățătura și pregătirea profesională a copilului.
29. Totodată, instanța de judecată reține că reprezentantul pârâtului Mariț Mihail, Lupea Georgeta în ședința de judecată și-a exprimat acordul privind stabilirea domiciliului minorului ***** cu mama Malaia Victoria și a comunicat că minorul a locuit permanent cu reclamanta și comunică rar cu tatăl.
30. În acest sens, instanța de judecată reține cauza P.K. contra Poloniei din 10 iunie 2014, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale a statuat că ”...interesul superior al copilului trebuie considerat primordial de toate celelalte circumstanțe ale cauzei”.
31. De altfel, se atestă că minorul ***** este absolventul clasei a IX-a a Instituției Publice Liceul Teoretic „*****” din or. Cricova și planifică să aplice la studii profesionale într-o instituție din or. Chișinău.
32. La caz, reieșind din prevederile legale minorul ***** este în drept să aleagă cu care dintre părinți vrea să locuiască. Circumstanțele cauzei denotă că minorul a ales să locuiască cu mama și deoarece reclamanta solicită totuși ca această stare de fapt să fie stabilită printr-o hotărâre judecătorească, se ajunge la concluzia de a stabili domiciliul minorului *****, născut la ***** - cu mama Malaia Victoria.

33. În sensul art. 3 al Legii nr. 370 din 30 noiembrie ***** privind drepturile copilului, prin noțiunea „*interesul superior al copilului*” se înțelege, asigurarea unor condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află.
34. Potrivit art. 52 alin. (1), 53 și art. 61 din Codul familiei, desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. Copilului i se garantează apărarea drepturilor și intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului se asigură și sunt apărate de părinți.
35. Articolul 74 alin. (1)-(3) indică expres că părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.
36. Referitor la cerința concretizată în ședința de judecată privind încasarea de la pârât restanța la plata pensiei de întreținere a minorului pentru perioada de 04.06.2022-04.06.2025 în cuantum de 36000 lei, instanța reține următoarele circumstanțe.
17. Se constată că Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a eliberat titlul executoriu nr. 2-10214/12 din 17 septembrie 2012 privind încasarea de la Mariț Mihail în beneficiul Mariț Victoria pensie pentru întreținerea copilului minor ***** născut la ***** în mărimea bănească fixă în sumă de 1000 lei din salariu și/sau din alte venituri începând cu 09 aprilie 2012 lunar și până la atingerea majoratului copilului minor (f.d.18).
18. Pe *verso* documentului executoriu nr. 2-10214/12 emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012, instanța atestă semnătura și ștampila aplicată de executorul judecătoresc Cațer Victor din care rezultă, că la 25 ianuarie 2013 în baza art. 86 alin. (1) lit. a) din Codul de executare, la cererea creditorului a restituit documentul executoriu. Ulterior, la 22 iunie 2015 executorul judecătoresc Cațer Victor a restituit documentul executoriu la cererea creditorului în baza art. 86 alin. (1) lit. a) din Codul de executare.
19. Din materialele anexate rezultă că la 04 iunie 2025, executorul judecătoresc Cațer Victor prin încheierea nr. 100p/a-7/2025 a primit spre executare documentul executoriu nr. 2-10214/12 emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012 și a intentat procedura de executare nr. 100p/a-7/2025 (f.d.20).
20. Articolul 104 din Codul familiei, prevede la alin.(1) că pensia de întreținere se încasează pentru perioada anterioară în baza contractului privind plata pensiei de întreținere sau a titlului executoriu, în limitele a cel mult 3 ani din momentul prezentării contractului sau a titlului executoriu respectiv. (2) Dacă pensia de întreținere nu s-a încasat din culpa debitorului întreținerii, restanța ei se reține, prin derogare de la prevederile alin.(1), pentru toată perioada anterioară. (3) Suma restanței se determină pornindu-se de la cuantumul pensiei de întreținere stabilit de instanța judecătorească sau de contractul corespunzător. (4) Suma restanței la pensia de întreținere pentru copiii minori se determină pornindu-se de la salariul și/sau alte venituri ale debitorului. (5) Dacă debitorul nu a lucrat în perioada în care s-a format restanța sau nu a prezentat actele ce confirmă salariul și/sau alte venituri ale sale, cuantumul restanței la pensia de întreținere se determină de către executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe țară la data determinării restanței. Dacă părțile nu sânt de acord cu suma restanței calculate sau situația financiar-materială a debitorului nu permite achitarea în conformitate cu alin.(1), ele sânt în drept să se adreseze cu o cerere în judecată

pentru a se stabili suma concretă a restanței. (6) Suma restanței la pensia de întreținere poate fi contestată în modul stabilit de legislație.

21. Articolul 114 alin. (1) din Codul de executare, modul de încasare a pensiei de întreținere și a restanțelor la pensie este reglementat de Codul familiei. (2) Dacă creditorul a retras documentul executoriu și procedura a fost încheiată, la prezentarea ulterioară a documentului executoriu spre executare pensia de întreținere se încasează de la data prezentării documentului executoriu, iar cuantumul restanței se stabilește de către instanța de judecată, la cererea creditorului, în modul stabilit de Codul familiei. (3) În cazul în care documentul executoriu este în proces de executare, iar pensia de întreținere nu a fost reținută, cuantumul restanței se determină de către executorul judecătoresc pentru toată perioada anterioară printr-o încheiere motivată. (4) Dacă debitorul nu a lucrat sau nu a beneficiat de prestații sociale în perioada în care s-a format restanța sau nu a prezentat acte ce confirmă salariul și/sau alte venituri ale sale, cuantumul restanței la pensia de întreținere se determină de către executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe țară existent la momentul determinării restanței.
22. Reieșind din normele citate, instanța reiterează că documentul executoriu nominalizat, emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012, a fost prezentat spre executare silită, însă la cererile creditorului Malaia Victoria la 25 ianuarie 2013 și repetat la 22 iunie 2015 documentul executoriu a fost restituit de către executorul judecătoresc Cațer Victor.
23. De altfel, din conținutul acțiunii civile se atestă că în perioada 2015-2025 pârâtul Mariț Mihail nu a executat dispoziția instanței judecătorești de achitare a pensiei de întreținere în cuantum de 1000 lei lunar, vizitând rar copilul și s-a rezumat doar la achitarea unor sume bănești neesențiale cu titlu de cadou, cu ocazia sărbătorilor. În pofida înțelegerii pe care a avut-o cu fostul soț, pârâtul a invocat motive de imposibilitate de plată, însă în acest sens Mariț Mihail nu a dovedit lipsa veniturilor.
24. La caz, promisiunile debitorului Mariț Mihail de a achita în mod benevol pensia de întreținere a determinat creditorul de a solicitat restituirea documentului executoriu. Reprezentantul pârâtului nu a combătut argumentele reclamantei.
25. Astfel, reținând prevederile art. 114 alin.(2) din Codul de executare în coroborare cu art. 104 din Codul familiei, instanța relevă că reclamanta este în drept de a pretinde încasarea restanței la plata pensiei de întreținere pentru minorul, pentru perioada de 04 iunie 2022-04 iunie 2025 în cuantum de 36000 lei.
26. Având în vedere că la 04 iunie 2025, executorul judecătoresc Cațer Victor prin încheierea nr. 100p/a-7/2025 a primit spre executare documentul executoriu nr. 2-10214/12 emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012 și a intentat procedura de executare nr. 100p/a-7/2025, pensia de întreținere poate fi încasată pentru perioada anterioară pe cel mult 3 ani în urmă, calculați din momentul în care documentul este prezentat spre executare.
27. La caz, restanța la plata pensiei de întreținere se calculează pornind de la suma stabilită prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 septembrie 2012 în cuantum de 1000 lei/lunar. Respectiv, în perioada iunie 2015 - iunie 2025 pârâtul nu a achitat pensia de întreținere stabilită pentru întreținerea copilului comun, iar restanța minimă de plată pentru perioada ultimilor 3 ani constituie suma de 36 000 lei (1000 lei/lunar x 36 luni).

28. Prin urmare, instanța va admite ca întemeiată pretenția reclamantei și va încasa de la Mariț Mihail în beneficiul Malaia Victoria restanța la plata pensiei de întreținere a minorului *****, născut la ***** pentru perioada de 04.06.2022-04.06.2025 în cuantum de 36000 lei.
29. Se atestă că prin prezenta cerere de chemare în judecată, reclamanta Malaia Victoria mai solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere a minorului *****, născut la *****, stabilit prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 17 septembrie 2012, prin majorare și încasarea de la Mariț Mihail în beneficiul Victoriei Malaia pensia de întreținere pentru copilul minor în mărime de 3000 lei lunar, până la atingerea majoratului.
30. La caz, se reține dispozițiile art. 3 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care prevăd expres că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.
31. Articolul 5 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, relevă că statele părți vor respecta responsabilitatea, dreptul și obligația pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea și sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care le recunoaște prezenta Convenție.
32. Aceeași abordare este reglementată de art. 18 alin.(1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, care prevede că, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
33. În aceste circumstanțe, instanța de judecată reține că dezvoltarea, creșterea și educarea copiilor sunt obligațiunile stricte ale ambilor părinți, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau nu cu copilul, într-o societate democratică interesele copiilor sunt primordiale.
34. Totodată, art. 58 alin.(1) din Codul familiei, prevede că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.
35. În același context, instanța reține că obligația părinților de a-și întreține material copii minori este o obligație fundamentală, consfințită și în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care expres stabilește, că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Or, creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.
36. Subsecvent, în art. 27 alin.(2) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, se atestă că părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
37. Astfel, reglementările citate arată că, conform legislației, ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.
38. Articolul 76 alin.(1) din Codul familiei, prevede că în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori

primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75.

Alin.(2) cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante, cu respectarea prevederilor art. 108 și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului. [*Art. 76 al.(2) modificat prin LP 89 din 30.04.25, MO 241-244/20.05.25 art. 280; în vigoare din 20 iunie 2025*]

39. Potrivit art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.
40. Reieșind din norma legală, instanța de judecată poate la cererea părții și este în drept să modifice cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori în baza art. 110 din Codul familiei.
41. Instanța constată că reclamanta Malaia Victoria mai are la întreținere un copil minor în vârstă de 2 ani dintr-o altă relație (f.d.24). Din declarațiile reclamantei, se atestă că începând cu anul 2022 starea materială a devenit mai precară, întrucât nu mai este angajată în câmpul muncii și este în concediu de maternitate, cu tatăl biologic al minorei nu se află în relații de căsătorie. Astfel, educarea și întreținerea a doi copii minori de una singură, impune mai multe dificultăți, inclusiv financiare.
42. Instanța reține din avizul autorității tutelare Primăria or. Cricova, că venitul familiei Victoriei Malaia și minorului ***** constituie salariul bunicii pe linia maternă în mărime de 6200 lei și veniturile Victoriei Malaia, constituite din indemnizația pentru creșterea copilului până la 2 ani 4 000 lei/lunar, veniturile ocazionale de 500 lei, transferurile bănești care variază între 2000 lei – 4000 lei. Reclamanta comunică faptul că, se află în concediu de maternitate și beneficiază de indemnizația lunară de 3000 lei lunar.
43. În procesul examinării cauzei, s-a constatat că pârâtul Mariț Mihail s-a recăsătorit la 30 aprilie 2015 (f.d.37) și din această căsătorie mai are la întreținere doi copii minori născuți la 19 noiembrie 2015 (f.d.39) și la 19 iulie 2019 (f.d.38).
44. Instanța relevă că în ședința de judecată reprezentantul pârâtului Mariț Mihail, avocatul Lupea Georgeta a declarat că pârâtul are un salariu lunar în mărime de 8000 lei, însă în acest sens nu au fost prezentate nici-o probă.
45. Instanța apreciază ca fiind întemeiate argumentele reclamantei precum că, întreținerea unui adolescent în vârstă de 16 ani impune costuri esențiale, iar pensia de întreținere în cuantum de 1000 lei lunar stabilită prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 septembrie 2012, nici în cea mai mică parte nu acoperă necesitățile minorului, în condițiile realității de astăzi. Or, din momentul pronunțării hotărârii de încasare a pensiei de întreținere au trecut 13 ani, modificându-se esențial condițiile de trai, coșul minim de consum, prețurile și costurile de întreținere, inclusiv starea materială a reclamantei.

46. Instanța de judecată în prezentul caz va aplica prevederile art. 76 din Codul familiei, ținând cont de starea materială și familială a părților, de circumstanțe importante, cu respectarea prevederilor art. 108 din Codul familiei.
47. Articolul 108 alin.(1) din Codul familiei, relevă că cuantumul pensiei de întreținere stabilite de instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă constituie cel puțin 50% din valoarea mediei anuale a minimului de existență calculată pentru categoria de populație corespunzătoare pentru anul precedent de către Biroul Național de Statistică.

(2) Cuantumul pensiei de întreținere prevăzute la alin. (1) se ajustează anual, începând cu luna aprilie, în funcție de creșterea procentuală a valorii mediei anuale a minimului de existență calculate de Biroul Național de Statistică, fără a fi necesară pronunțarea unei noi hotărâri în acest sens. În cazul în care debitorul are restanțe la plata pensiei de întreținere, plata se face conform valorii minimului de existență aplicabile la momentul efectuării acesteia.

Alin.(3) Sarcina ajustării anuale a cuantumului pensiei de întreținere în funcție de creșterea procentuală a valorii mediei anuale a minimului de existență calculate de Biroul Național de Statistică îi revine debitorului întreținerii.

Aliniatul (4) Hotărârea instanței judecătorești prin care s-a stabilit pensia de întreținere într-o sumă bănească fixă reprezintă un titlu executoriu. În cazul în care debitorul întreținerii nu efectuează plata pensiei în cuantumul stabilit, creditorul se poate adresa executorului judecătoresc în a cărui rază teritorială se află domiciliul debitorului întreținerii pentru executarea silită a hotărârii. [*Art. 108 în redacția LP 89 din 30.04.25, MO 241-244/20.05.25 art. 280; în vigoare din 20 iunie 2025*]
48. Respectiv, potrivit informației accesate pe pagina web al Biroului de Statistică al Republicii Moldova minimul de existență calculat pentru anul precedent 2024, categoriei de populație copii în vârstă de 7-17 ani, media anuală în orașe mari este de 3686,20 lei (f.d.26-27).
49. Cu titlu de comparație, instanța reține informația publică accesată de pe pagina web al BNS https://statistica.gov.md/index.php/ro/minimul-de-existenta-in-anul-2012-9442_2273.html, din care rezultă că minimul de existență pentru copii în anul 2012 constituie în medie 1409,6 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vârsta copilului, de la 591,9 lei pentru un copil în vârstă de până la 1 an, până la 1575,4 lei pentru un copil în vârstă de 7-16 ani.
50. Luând în considerare aceste aspecte, se poate stabili că minimul de existență actual a crescut încă o dată, în raport cu cel din anul 2012, când s-a stabilit prin hotărârea instanței încasarea de la Mariț Mihail în beneficiul Mariț Victoria pensie pentru întreținerea copilului minor ***** născut la ***** în mărimea bănească fixă în sumă de 1000 (una mie) lei din salariu și/sau din alte venituri începând cu 09 aprilie 2012 lunar și până la atingerea majoratului copilului minor (f.d.11-12).
51. Cu alte cuvinte, se impune a menționa că starea materială a părintelui Malaia Victoria s-a înrăutățit în raport cu cheltuielile pentru întreținerea minorului ***** născut la *****, care s-au majorat. Această stare de fapt rezultă din circumstanțele relatate.
52. Prin urmare, instanța a ajuns la concluzia de a admite pretenția și de a modifica cuantumul pensiei de întreținere stabilit în mărime de 1000 lei lunar pentru copilul minor *****, născut la *****, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 17 septembrie 2012, cu încasarea de la Mariț Mihail în beneficiul Malaia Victoria pensie de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în sumă bănească fixă lunar a câte 3000 lei, din momentul înaintării acțiunii civile – 23 iunie 2025 până la atingerea majoratului de către copil.

53. Luând în considerare circumstanțele stabilite, se reține că la aprecierea cuantumului pensiei/majorarea cuantumului pensiei de întreținere, instanța de judecată ține cont de faptul că urmează a fi păstrat nivelul decent de asigurare materială a copilului minor de către ambii părinți, că copilul domiciliază permanent cu mama, considerent din care aceasta suportă cheltuieli mai mari pentru întreținerea minorului, că potrivit informației Biroului de Statistică al Republicii Moldova minimul de existență calculat pentru anul precedent 2024, categoriei de populație copii în vârstă de 7-17 ani, media anuală în orașe mari este de 3686,20 lei, dar și de situația materială a părților.
54. La fel, instanța reiterează că copilul comun are împliniți 16 ani, astfel că necesitățile și cheltuielile lunare s-au majorat considerabil comparativ cu anul 2012. Pe lângă studiile elevului ***** în clasa a IX-a la Liceul Teoretic „*****” din or. Cricova (f.d.25), acesta are intenția de a se înmatricula într-o instituție de studii profesionale amplasată într-o altă localitate decât cea în care locuiește.
55. Totodată, instanța de judecată reține că la soluționarea chestiunii cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal.
56. În mod distinct instanța de judecată pune în evidență și faptul că modificarea pensiei de întreținere pentru copilul minor trebuie să fie reală și necesară, totodată însă să nu fie în detrimentul celuilalt părinte, iar în cazul dat majorarea pensiei de întreținere cu încasarea sumei de 3000 lei lunar pentru copil, corespunde în mod real nevoilor minorului și necesităților de întreținere la această vârstă.
57. În acest sens, la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, se va lua în considerație și schimbarea situației economice în țară, în aspect de cuantificare a minimului de consum și creștere a prețurilor, care influențează direct posibilitățile de întreținere a copilului și de asigurare/păstrare a unui nivel de trai corespunzător pentru minor.
58. Raționamentul modificării cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor stabilit, rezultă din faptul că cuantumul pensiei de întreținere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităților minime a copilului, or în toate cazurile este important de a asigura copilului condiții materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială a acestuia. Stabilirea minimului de existență a unui copil minor nu denotă că, pentru întreținerea copilului vor fi suportate doar aceste cheltuieli, astfel că instanța a stabilit modificarea cuantumului pensiei de întreținere reieșind din interesul superior al copilului.
59. Prin urmare, nu pot fi reținute obiecțiile părții pârâte precum că urmează a fi modificat cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei/lunar, deoarece nu are un venit suficient și are la întreținere alți doi copii minori.
60. La caz, achitarea pensiei pentru copii până la atingerea majoratului este o obligație fundamentală a părinților, bazată pe necesitatea asigurării dezvoltării sănătoase și echilibrate. Este atât o datorie legală, cât și morală, care contribuie la pregătirea copilului pentru viața adultă, protejându-l de vulnerabilități și lipsuri materiale.
61. Starea materială reprezintă situația socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.). În acest sens, instanța relevă că pârâtul

Mariț Mihail nu a probat precum că, nu deține bunuri imobile și mobile în proprietate, venituri obținute din alte activități generatoare de profit or, capacitatea de muncă și intelectuală îi permite să asigure copilului ***** un trai decent în corespundere cu interesul superior al copiilor.

62. Or, instanța menționează că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
63. Articolul 98 alin.(1) din Codul de procedură civilă relevă că, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
37. Astfel, deoarece la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta Malaia Victoria este scutită de la plata taxei de stat, reținând prevederile art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, pct. 1.1.2. din Anexa nr. 2 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31 iulie *****, aceasta urmează a fi încasată de la Mariț Mihail.
38. Ca urmare a prevederilor legale enunțate supra, instanța de judecată va încasa de la Mariț Mihail în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1489,96 lei.
39. Totodată instanța relevă că, potrivit art. 256 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și conform pct. 67 din hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.10.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării hotărârii.
40. Conform articolelor 63, 76, 104, 108, 110 din Codul familiei, articolul 114 din Codul de executare, articolele 94, 98, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Malaia Victoria către Mariț Mihail, intervenient accesoriu autoritatea tutelară teritorială Primăria Cricova privind stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea restanței la plata pensiei de întreținere pentru copilul minor și modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

Se stabilește domiciliul minorului *****, născut la ***** - cu mama Malaia Victoria, IDNO *****.

Se încasează de la Mariț Mihail în beneficiul Malaia Victoria restanța la plata pensiei de întreținere a minorului *****, născut la ***** pentru perioada de 04.06.2022-04.06.2025 în cuantum de 36000 lei (treizeci și șase mii lei).

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere stabilit în mărime de 1000 lei lunar pentru copilul minor *****, născut la *****, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 17 septembrie 2012.

Se încasează de la Mariț Mihail în beneficiul Malaia Victoria pensie de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, în sumă bănească fixă lunar a câte 3000 lei (trei mii lei), din momentul înaintării acțiunii civile – 23 iunie 2025 până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Mariț Mihail în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1489,96 lei (una mie patru sute optzeci și nouă lei, 96 bani).

În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și conform pct. 67 din hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.10.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării hotărârii.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici